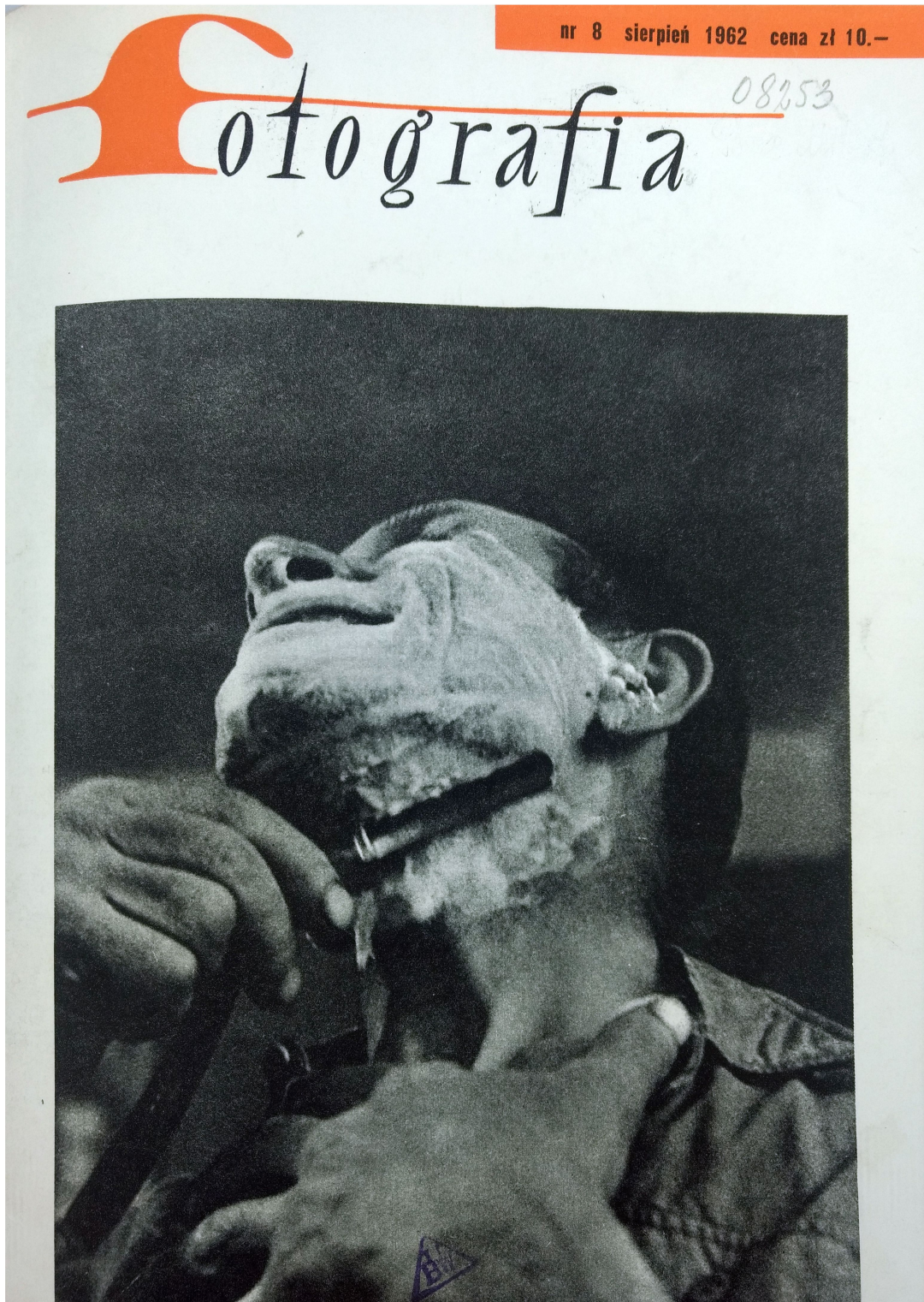

WYBÓR WYCINKÓW PRASOWYCH
XII Ogólnopolska Wystawa Fotografiki (1962)

„Fotografia” 1962, nr 8,
okładka z reprodukcją pracy
K. Jabłońskiego, *Pod włos*.

XII

Ogólnopolska Wystawa Fotografiki

2. UTARTE DROGI

(II nagroda)

Edward Hartwig

Wiele już razy różne zbiorowe wystawy fotograficzne w Polsce i za granicą przekonywały nas wszystkich, którzy się interesujemy fotografią, jak bardzo są one chaotyczne i bezideowe. Od kilku lat bardziej spostrzegawczy krytycy biadają nad tym faktem, niektórzy organizatorzy rozmyślają, jak zaradzić jednostajności, panującej na salonach fotograficznych, anonimowości wystawiających autorów. Wielu bowiem widzów, którzy wiedzą, czego można wymagać od fotografii, coraz częściej z salonów tych wychodzi rozczarowanych lub rezygnuje w ogóle z odwiedzania pokazów, gdzie demonstruje się na ścianach po dwa czy po jednym zdjęciu setki autorów, gdzie zdjęcia te ani nie mają żadnej łączności ze zdjęciami wiszącymi obok, ani też niczym istotnym się od nich nie różnią.

Jeśli wyjaśnienia wymaga użyte wyżej określenie „wystawy bezideowe”, to stwierdzam, iż chodzi tu niekoniecznie o brak sprecyzowanej ideologii w zakresie spraw życia społecznego, lecz o zanik jakiegokolwiek naczelnego „idei” własnej twórczości autorów, o brak jasnego wyobrażenia, po co uprawia się fotografię zwaną potocznie artystyczną, jakie ma ona wartości poznawcze, o ile jest łącznikiem pomiędzy myślami fotografującego i wrażliwością odbiorcy, co jest celem dzielenia się owocami swojej pracy z innym człowiekiem. Z tą bezideowością, z obojętnością wobec zagadnienia celowości fotografii artystycznej i jej wartości zapładniającej wyobraźnię widza — łączy się zdziawiający brak własnego oblicza u wielu fotografujących, leniwe poleganie na błahym przypadku, który wszak mógłby zdarzyć się każdemu, widzenie cudzymi oczyma i kadrowanie cudzymi nożyczkami. To ostatnie zresztą jest sprawą wtórną — najgorszy w tym wszystkim jest brak samodzielnego myślenia o sprawach otaczających ludzi, zanik ciekawości i krytycznego podejścia do ludzkich postaw, zainteresowania sylwetkami i okolicznościami życia.

To są braki autorów. A — organizatorów? Jednym z ich braków jest obawa, że wystawa problemowa, grupowa, wystawa z *leitmotivem* mogłaby być zaściankowa, ograniczona, służalcza w stosunku do pewnych środowisk ludzkich, do pewnych „zadanych” tematów. A dzieje się wręcz odwrotnie: to, co w intencji organizatorów ma być „wyzwolone” z wszelkich związków z konkretnymi sprawami życia, pozbawione wszelkich wspólnych mianowników (wspólnych problemów, mogących jednoczyć różne zdjęcia) — to właśnie, czyli po prostu oficjalna zbiorowa doroczna wystawa fotografiki, staje się partykularzem, chaosem, zbiorem pojedynczych wytworów, z których „każde mówi o czym innym, jak zwykle w kółku rodzinnym”.

XII Wystawa Fotografiki, otwarta w lipcu w warszawskiej „Zachęcie”, nie dodała do dotychczasowego stanu rzeczy żadnych nowych elementów. Dodała parę udanych zdjęć, kilkanaście interesujących. Nie stała się dowodem zmiany postawy na bliższą spraw życia, rzetelniejszą. Nie stała się dowodem zmian ideowych, ba, nawet nie

U. Czartoryska,
 XII Ogólnopolska Wystawa Fotografiki,
 „Fotografia” 1962, nr 8, s. 191.

3

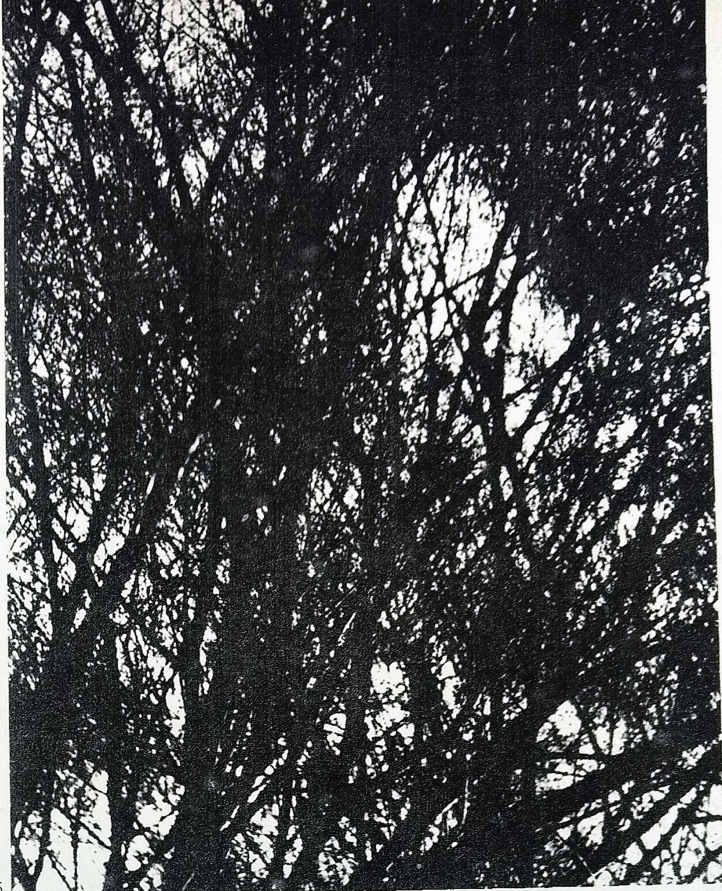

3. ZADYMKA, Antonina Garnuszewska (III nagroda)
4. STRAŻNICY LUWRU, Wojciech Plewiński
5. LAS, Jerzy Lewczyński
6. ŚNIEŻYCA, Roman Serafin

„Fotografia” 1962, nr 8, s. 192,
prace z XII OWF.

jest świadectwem uważnego czytania krytyki, która od paru lat nawołuje, zachęca, przewiduje potrzebę, wreszcie konstatuje nadchodzące zwycięstwo fotografii nastawionej na rzeczywistość, na ludzkie sprawy. Ta fotografia, której oczekuje krytyka i która na całym świecie dochodzi do głosu wśród najciekawszych środowisk, jest skromniejsza w marzeniach o „wyzwoleniu się”, o własnych tradycyjnie rozumianych wartościach estetycznych, lecz ambitniejsza w pragnieniu utrzymania kontaktu z tym, co jedynie interesuje widza — zarówno wykształconego, jak i mniej przygotowanego. Widza interesuje „twarz człowieka” — z jednej strony tego, którego fotograf jest w stanie uchwycić obiektywem, żywego i pełnego jego własnych myśli, z drugiej własne „oblicze” fotografującego, jego sposób reagowania na rzeczywistość. Tym razem, na XII OWF widzowie nie zostali usatysfakcjonowani; ani ten, co po prostu zwykł śmiać się do roześmianych na zdjęciu ludzi i współczuć z tymi, co na zdjęciu zdają się cierpieć — ani też odbiorca bardziej wyrobiony, który snuje myśli o poznawczej, łączącej ludzi roli języka fotograficznego. A przecież im obu, równie ciekawym świata i wrażliwym, chodzi o to samo: żeby fotografia wreszcie znalazła miejsce, które jej przysługuje, funkcję, którą może spełniać z największą dumą i z największym ładunkiem wartości ludzkich, osobistych, autentycznych.

Urszula Czartoryska

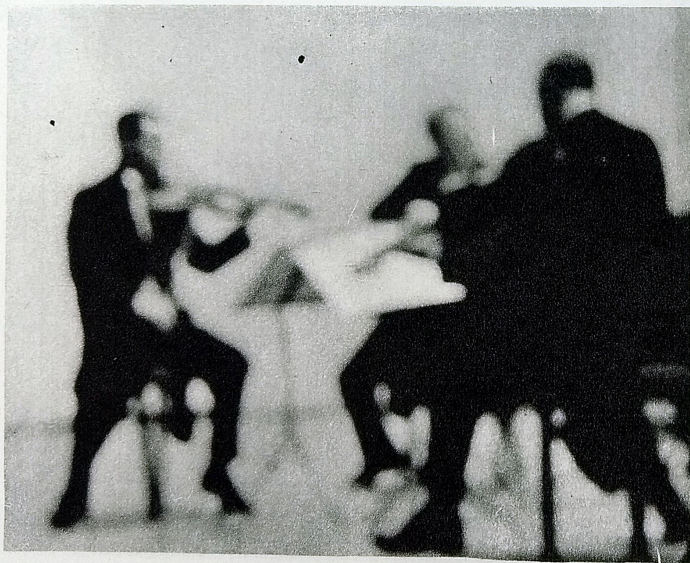

U. Czartoryska,
XII Ogólnopolska Wystawa Fotografiki,
„Fotografia” 1962, nr 8, s. 193.

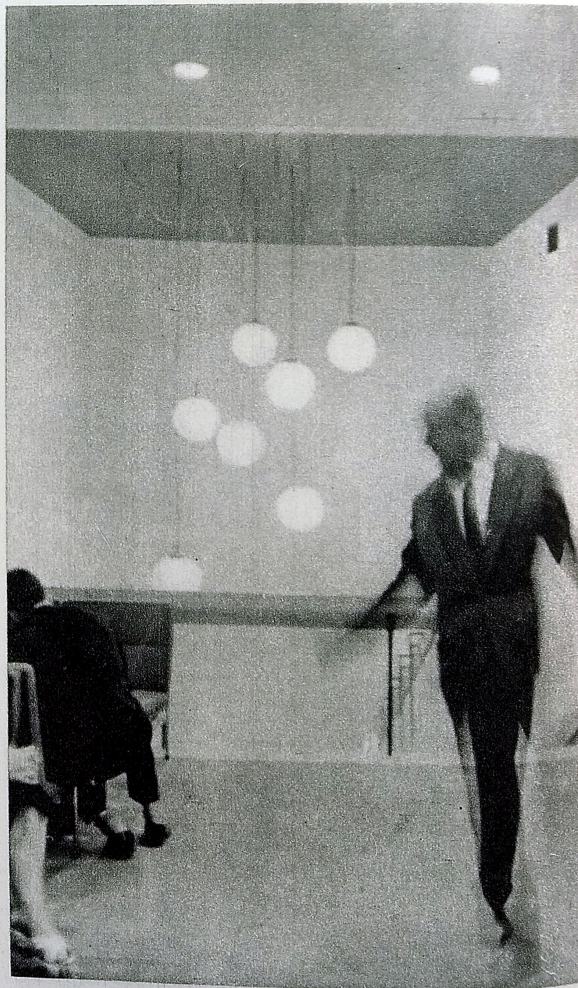

7

9

8

7. ONA!, Stanisław Terlecki
8. „W FILHARMONII NARODOWEJ”; ORKIESTRA,
Andrzej Zborski (dyplom ZPAF)
9. W KARNAWAŁOWYM NASTROJU, Janusz Rydzewski

„Fotografia” 1962, nr 8, s. 194,
prace z XII OWF.

NAGRODY NA XI OGÓLNOPOLSKIEJ WYSTAWIE FOTOGRAFIKI ZPAF

Komisja Nagród na XI Ogólnopolskiej Wystawie Fotografiki Związku Polskich Artystów Fotografików, zorganizowanej w lipcu 1962 r. w Warszawie, przyznała następujące nagrody:

I nagrodę otrzymał **Olgiert Gałdyński** za zdjęcie pt. „Zasobna”,

II nagrody przyznano **Adamowi Boguszowi** za „Światła Moskwy” oraz **Edwardowi Hartwigowi** za „Utarte drogi”,

III nagrody uzyskali: **Antonina Wiernicka-Garnuszewska** za „Zadymkę”, **Konstanty Jarochowski** za pracę pt. „Ciekawość”, **Franciszek Stobik** za „Kopalnię” oraz **Franciszek Karasiewicz** za „Cztery wieże”.

Jury Wystawy przyznało ponadto dyplomy honorowe Związku Fotografików **Tadeuszowi Bilińskiemu** za zdjęcie „Tańczy Śląsk” (kolor), **Adamowi Boguszowi** za zdjęcie „Na Kremlu”, **Januszowi Czarneckiemu** za „Końcową stację”, **Markowi Holzmanowi** za „Portret frasośliwy” (Ku-

lisiewicz na Szlembarku), **Adamowi Johannowi** za zdjęcia „Rzeźbiarz S. L.” i „Jego modelka”, **Franciszkowi Karasiewiczowi** za „Cztery wieże”, **Zofii Kiepuszewskiej** za „Skorzenie”, **Tadeuszowi Sumińskiemu** za „Tryby” oraz **Andrzejowi Zborskiemu** za zdjęcia „Przed mikrofonem”, „Melomanki” i „Orkiestra”.

Nagrodę miesięcznika „Fotografia” otrzymał **Krzysztof Jabłoński** za zdjęcie pt. „Pod włos”. Nagrody GKKFiT otrzymali: **Edmund Kupiecki** za „Wiatr nad miastem” i **Eugeniusz Warmiński** za zdjęcie pt. „Kolarz”.

Ministerstwo Kultury i Sztuki dokonało zakupu prac nagrodzonych oraz prac następujących autorów: **Stefana Arczyńskiego**, **Anny Chojnackiej**, **Janusza Czarneckiego**, **Benedykta Jerzego Dorysa**, **Karola Holeksy**, **Marka Holzmana**, **Haliny Idziakowej**, **Adama Kaczkowskiego**, **Witolda Kapusto**, **Zofii Kiepuszewskiej**, **Jerzego Lewczyńskiego**, **Henryka Lisowskiego**, **Wojciecha Plewińskiego**.

Nagrody na XI [sic!]

Ogólnopolskiej Wystawie Fotografiki,

„Fotografia” 1962, nr 7, s. 172.